

***Raport privind activitatea în cadrul Programului de Stat,
etapa 2021***

**Dimensiunea identitară a artelor din Republica Moldova
ca factor activ al dezvoltării durabile a societății în contextul
dialogului intercultural european, 20.80009.1606.12**

IP Institutul Patrimoniului Cultural

Prioritatea strategică: IV Provocări societale

Director de proiect: Victor Ghilaș

Scopul proiectului:

(a) Dezvoltarea de reflecții noi asupra artelor naționale în perspectivă identitară cu reliefarea elementului autohton, valorificat în operele de muzică, teatru, cinematografie, pictură, sculptură, gravură, arhitectură, evidențiind pe parcurs contribuția personalităților artistice din cuprinsul pruto-nistean în promovarea tematicii vizate, (b) studiul artelor naționale moderne și conexiunea acestora cu cele europene.

Obiectivele:

1. Consolidarea bibliografică și sursologică a temei proiectului de cercetare;
2. aprofundarea problematică și disciplinarea demersului prin prisma teoriilor identitare, în special a dimensiunilor estetice, care vizează arta și creativitatea;
3. identificarea în operele artiștilor din Republica Moldova a temelor predilecte cu subiecte identitare: alteritatea creatoare, latinitatea estică, spațiul geografic național, tradiția autohtonă, dimensiunea ecologică, viața rurală, istoria țării etc.
4. ilustrarea traseului evolutiv al artelor naționale în perspectiva problematicii de cercetare sub aspect tematic și stilistic, punctând recurența și reconsiderarea unor subiecte în procesul de creație al autorilor din Republica Moldova;
5. scrutarea din perspectiva problemei-cheie a proiectului mostre artistice concrete, selectate pentru etapa în discuție; contextualizarea și analiza fenomenului artistic în perspectiva condiționările istorice, social-politice, estetic-conjuncturale etc.
6. elucidarea procesului de construcție identitară prin aplicarea unor inginerii socioculturale de tipul *homo sovieticus*.
7. evidențierea: (a) interacțiunii muzicii de cult bizantină cu ambientul sonor al spațiului carpato-danubiano-pontic, (b) conexiunii elementelor identitare manifestate în arta muzicală din Republica Moldova cu spațiul cultural-artistic european, (c) originalității muzicii entice văzută prin prisma repertoriului promovat de artiștii profesioniști, (d) coloritului local în spectacolele teatrului național (1960-1990), (e) neoromantismului în cinematografia autohtonă de ficțiune (1950-1960); discursului narativ cu tentă identitară a filmelor de non-ficțiune;
8. studiul arhitecturii ecleziastice, fortificate, a edificiilor administrative, culturale de pe teritoriul actual al Republicii Moldova și al centrului ei administrativ – orașul Chișinău;
9. elucidarea particularităților arhitecturale circumscrise Moldovei medievale, în special citadelei Chilia, integrată complexului defensiv cu același nume;
10. stabilirea parcursului istoric al artelor plastice basarabene din perioada interbelică, artei ex-librisului (pe tot traseul evolutiv), portretului sculptural al anilor 1920-2010, graficii de carte;
11. inventarierea scenografiei în intervalul temporal 1970-1980, repertorierea artelor decorative și aplicate în perioada anilor 2000-2010, analiza și descrierea designului vestimentar din anii '70 ai sec. XX.

Rezultate preconizate, etapa 2021

- 1. Elaborarea caietului de sarcini pentru etapa a II-a cu stabilirea și eșalonarea volumului de lucru al executorilor antrenați în proiect;**
- 2. aprofundarea suportului teoretic al problematicii identitare, suplimentarea bazei documentare și informaționale necesară cercetării în biblioteci, arhive, muzee etc., întâlniri cu creatori de bunuri artistice;**
- 3. abordarea integrată a teoriilor identitare în perspectiva interpretării particularităților artelor naționale într-un context complex;**
- 4. stabilirea rolului tradițiilor culturale naționale și europene exercitate asupra producției de artă autohtonă în sec. XX-înc. sec. al XXI-a, felul în care aceasta a influențat dezvoltarea direcțiilor culturale în general și a celei artistice, în mod particular;**
- 5. evidențierea rolului personalității creatoare în modelarea și remodelarea identității receptorului operei de artă;**
- 6. relevarea conceptelor și formelor artistice de realizare a operelor audiovizuale și vizuale din Republica Moldova în atmosfera socio-politică din a doua jumătate a secolului al XX-lea;**
- 7. organizarea activităților de diseminare și promovare a rezultatelor obținute prin intermediul unor manifestări științifice, publicații, mass media;**
- 8. asigurarea condițiilor de activitate a echipei de cercetători în contextul epidemiologic creat și stabilirea măsurilor cu caracter temporar de prevenire a riscurilor de contaminare cu virusul bolii „Coronavirus Disease 2019” (Covid-19) pentru această perioadă, proporționale cu nivelul de gravitate al pandemiei, manifestat pe parcurs sau prognozat, necesare pentru preîntâmpinarea și înlăturarea amenințărilor iminente la adresa vieții, sănătății persoanelor participante la proiect;**
- 9. implementarea procedurilor de monitorizare a activității cercetătorilor privind realizarea sarcinilor trasate în planurilor individuale de lucru cu raportarea trimestrială a progresului obținut în derularea etapei 2021.**

Rezultate principale obținute în anul 2021

Rezultatele obținute în proiect țin seama de două asumptii:

Prima asumptie se referă la latura academică a cunoașterii, incluzând enunțuri argumentate privitoare la:

1. *rezultate calitative nemăsurabile*, decelate prin *indicatori de cunoaștere științifică factuală*: concepte și enunțuri fundamentale, cunoștințe, abilități derivate din cercetările desfășurate în anul 2021, etapa a II-a a proiectului, cu asimilarea ulterioară a cunoaștințelor produse.

Cea de-a doua asumptie prevede transferul de cunoștințe prin valorificare editorială sau prin alte forme, având în prim plan:

2. *rezultate cantitative măsurabile*, ilustrate prin *indicatori de produs științific*, livrabil în termen proxim, care prevede adoptarea formei de invariant scientologic cu transmitere culturală în spațiul public prin tipărituri pe suport de hârtie, difuzare pe suport electronic, prin comunicare orală etc.

Rezultatele principale obținute în anul 2021

Pe scala cunoașterii științifice factuale au fost înregistrate următoarele rezultate:

În domeniul artelor audiovizuale au (a) fost:

- reliefate particularitățile celor mai importante modalități de travaliu folosite de imnografii bizantini, precum și avantajele lor constructive și estetice;
- estimată importanța potențialului expresiv al muzicii religioase pentru practica componistică contemporană și trasate căile de acces către resorturile teologice și ontologice ale monodiei liturgice bizantine;
- structurate și argumentate concepte-cheie ale specificului identitar al cântării de strănă răsăritene, legătura ei indisolubilă cu Logosul, pluralitatea și oralitatea funciare, chenoza auctorială;
- definit conceptul de identitate în contextul muzical-cultural, istorico-filosofic, estetic cu stabilirea principalelor elemente caracteristice ale „muzicii noi” în raport cu identitatea culturală;
- valorizate valențele identitare manifestate în muzica etnică, în circuitul științific fiind introduse date, informații de sinteză noi, menite să lărgască și (sau) îmbogățească cunoașterea privind conexiunile muzicii naționale cu spațiul european (sec. XVI-XVII), particularizate valențele și originalitatea muzicii populare văzută prin prisma repertoriului promovat de artiștii profesioniști (V. Mihai, V. Cojocaru, N. Glib) și relevată funcția lor patrimonială;

Rezultatele principale obținute în anul 2021

- identificate particularitățile specifice spectacolelor montate la Teatrul moldovenesc muzical-dramatic „A.S. Pușkin” în perioada anilor '60 ai secolului XX și scoase în evidență elementele identitare, exprimate prin limbaj, scenografie, costum, muzică etc.;
- evidențiat rolul tradițiilor naționale în completarea mesajului ideatic-artistic al spectacolelor, care au cristalizat o viziune integră asupra pieselor montate din perspectiva identității naționale;
- descris și analizat procesul cultural teatral/dramaturgic în perioada anilor 1960-1990 din perspectiva memoriei formelor culturale și a dimensiunii identitare, dimensionate pe baza creației lui I. Druță, D. Matcovschi, L. Țăcu ș.a., a imagini pictorilor-scenografi (V. Rusu-Ciobanu, P. Balan ș.a.);
- expusă și argumentată teoria privind rolul teatrului (text și spectacol) ca memorie culturală în modelarea și remodelarea individualității, fiind analizate textul dramatic și discursul teatral la nivel de cronotop și al identității, identificării personajului și al spectatorului;
- argumentate ideile prin modul de prezentare a identității personajelor din spectacolele lui A.Cozub, L. Țăcu, D. Agriș ș. a., subliniind conceptul regizoral psihologic-social al ultimilor doi regizori și impactul asupra receptorilor la vizionarea spectacolelor;

Rezultatele principale obținute în anul 2021

- observat și interpretat științific fenomenul inovației prin tradiție în arta cinematografică națională, soldat cu asediarea pseudovalorilor realismului socialist și revenirea la eternele categorii și criterii artistice;
- evidențiate particularitățile distincte a trei mostre avangardiste, înscrise în subgenurile filmului istoric: (a) cu haiduci („Balada haiducească”), (b) istorico-revoluționar („Așteptați-ne în zori”), (c) istorico-biografic („Serghei Lazo”), în care s-a înregistrat reprofilarea discursului cinematografic în zonele identitare ale paternurilor spirituale;
- dezvăluită ponderea cristalizării în perioada „renașterii etnice” a unei noi entități artistice – filmul-elegie;
- identificate și analizate cele mai frecvente modalități de expresie cinematografică ale filmului documentar, stabilindu-se particularitățile identitare (genuistice, stilistice) ale cineaștilor implicați la crearea acestor discursuri cinematografice, caracterul polifuncțional (social, moral, educativ, estetic) al filmelor istorico-biografice și rolul lor pentru societate – filmele istorico-biografice în regia lui A. Buruiană („Ștefan Neaga”), A. Codru („Vasile Alecsandri”), V. Druc („Ion Creangă”), L. Marcu („Bogdan-Petriceicu Hasdeu”);
- stabilite formule de ecranizare din perspectiva limbajului cinematografic cu evidențierea mai multor elemente ale tradițiilor și obiceiurilor caracteristice spațiului românesc, cu accent pe aspectul identitar al filmului „Amintiri din copilărie” (în regia E. Bostan), universul patriarhal/național și modelarea unor personaje, ancorate în spiritualitatea populară, valorificate în filmele documentare și dedicate vieții și operei lui I. Creangă;
- decelați și examinați factorii de natură politică, socială și culturală, în primul rând, care au contribuit la configurarea identității naționale/culturale a produselor mediatice din RSS Moldovenească.

Rezultatele principale obținute în anul 2021

În domeniul artelor vizuale au (a) fost:

- dezvoltate noi aspecte privind tendințele principale ale evoluției artelor plastice și a reprezentanților ei între anii 1918-1940, precum și importanța activității E. Maleșevski, P. Piscariov, G. Fürer, V. Doncev, Ș. Cogan, dar în special cea a lui A. Baillayre și a lui Al. Plămădeală, în configurarea direcțiilor de dezvoltare a *Școlii de Belle-Arte* din Chișinău;
- elucidate particularitățile specifice ale evoluției artelor plastice de la est de Prut cu tangențe la arta modernă din arealul cultural vecin (România, Ucraina, Rusia), precum și influențele occidentale suportate;
- dezvăluite concepțiile, opțiunile și realizările de ordin tematic, artistic și tehnologic în opera creatorilor domeniului (plastici) din primul deceniu al sec. al XXI-lea;
- expusă și argumentată teoria interferențelor artelor decorative naționale cu mediul artistic internațional, precum și impactul acestuia asupra primenirii în perioada de referință a paradigmelor de creație plastică decorativă cu noi și valoroase valențe artistice;
- nominalizate modificările de ordin sintactic și axiologic care s-au produs în artele decorative din Republica Moldova în contextul interferențelor culturale internaționale din primul deceniu al sec. al XXI-lea;
- depistate modalitățile de implementare și revalorificare artistică a tradițiilor culturale autohtone în artele decorative din Republica Moldova în ultimul deceniu al secolului al XXI-lea;

Rezultatele principale obținute în anul 2021

- elaborate și furnizate cunoașterii date, informații și sinteze inedite privind apariția noilor orientări și tendințe în evoluția artei teatrale decorative din stânga Prutului în anii 70-80 ai sec. XX;
- depistate particularitățile specifice ale evoluției scenografiei, organizarea plastică a scenei, concepută prin îmbinarea interiorului cu exteriorul scenic. A fost expus analizei și descris procesul activității reprezentanților noi din domeniul scenografiei din această perioadă (N. Andronati, I. Puiu, A. Crivoșein, A. Jeludev, P. Balan, V. Kantor, G. Kantor-Molotov, V. Palii, N. Zabrodin ș.a.);
- contextualizate prin prisma teoriilor identitare principiile de analiză a ilustrațiilor de carte la povești de diferită formă narativă (basm, snoavă, legendă, parabolă, fantastică), realizată tipologia ilustrațiilor de proză populară (L. Sainciuc, L. Beleaev, A. Guțu-Resteu, A. Smîșleaev ș.a.);
- evidențiate unele aspecte istoriografice ale artei ex-librisului, diferențierea ei după stil, perioada și tehnică de executare, elaborată tipologia ex-librisurilor basarabene cu profilarea particularităților creației artiștilor plastici în viață;
- stabilite și descrise repere identitare în operele de expresie sculpturală (genurile portret, nud și animalier), realizate în varianta schiței în creion, creion colorat, tuși, cărbune, sanguină și modelarea volumetrică a schițelor în material plastic;
- valorizate științific opere de înaltă expresie artistică cu puternic mesaj public identitar, fiind evidențiată convenția vizuală personală a sculptorilor de primă mărime (A. Plămădeală, L. Dubinovschi, C. Cobizev, A. Picunov-Târțău, B. Epelbaum-Marcenco, I. Canașin, C.C. Constantinov, I. Zderciuc, I. Grecu, I. Bolocan ș.a.);

Rezultatele principale obținute în anul 2021

- stabilit cadrul general privind organizarea și dezvoltarea istorico-urbanistică a Chișinăului în anii 50-70 ai sec. al XIX-lea cu identificarea principalelor edificii de învățământ din oraș, a bisericilor, paracliselor și caselor de rugăciuni construite;
- elucidată dezvoltarea arhitectural urbanistică a Pieței Catedralei din Chișinău, nominalizate suburbiile în dezvoltare a orașului Chișinău în perioada de referință;
- expusă și argumentată ipoteza cu privire la funcționarea în evul mediu moldovenesc a cunoștințelor profesionale în domeniul arhitecturii ca parte componentă a mediului cultural european cu folosirea acelorași procedee tehnice și artistice, cu rezultate de creativitate individuală;
- realizată analiza arhitecturală a elementelor componente ale cetății Chilia, inclusiv a citadelei de piatră (sec. XIV), atribuită genovezilor și a centurii exterioare de zid (1479), având ca finalitate stabilirea particularităților arhitecturale ale curtinelor, turnurilor, porților de acces și curților interioare ale acestor piese defensive; în circuitul științific au fost incluse noi materiale documentare privitoare la aceste fortărețe, fiind formulate în final concluzii pertinente privind tipologia citadelei Chilia;
- Identificată, studiată și sistematizată amplasarea clădirilor cu destinație de spectacol în contextul urban din Republica Moldova, începând cu sec. al XIX-lea și finalizând cu perioada sovietică, în urma studiului întreprins fiind elucidate componentele volumetrice, compozițiile arhitecturale, elementele semnificative ale plasticii clădirilor cu scoaterea în evidență a formelor de manifestare ale eclectismului sec. al XIX-lea și ale modernismului sovietic.

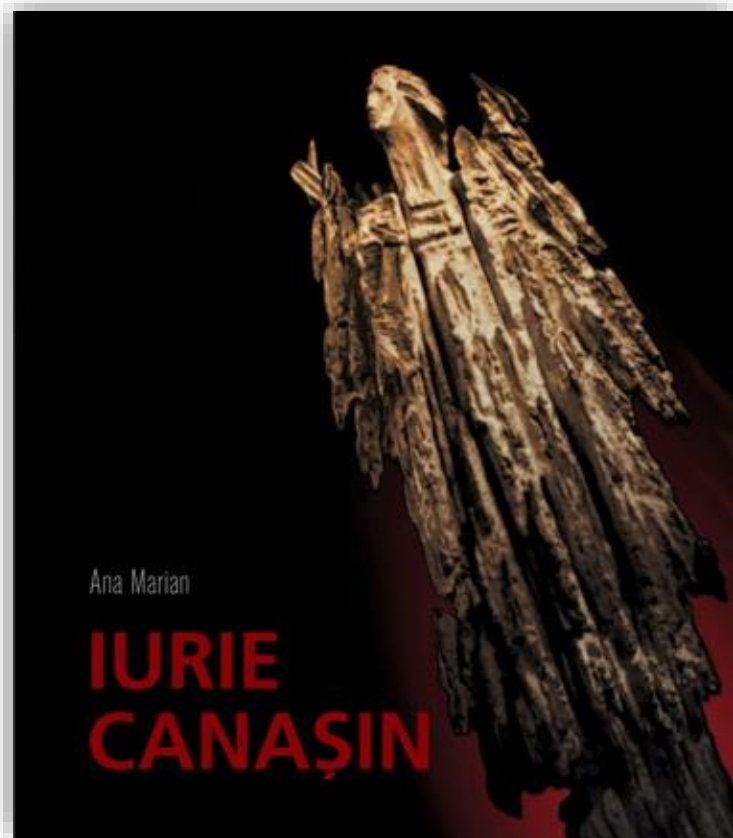
Rezultate cuantificabile pentru anul 2021

Rezultate cantitative măsurabile obținute în cadrul proiectului

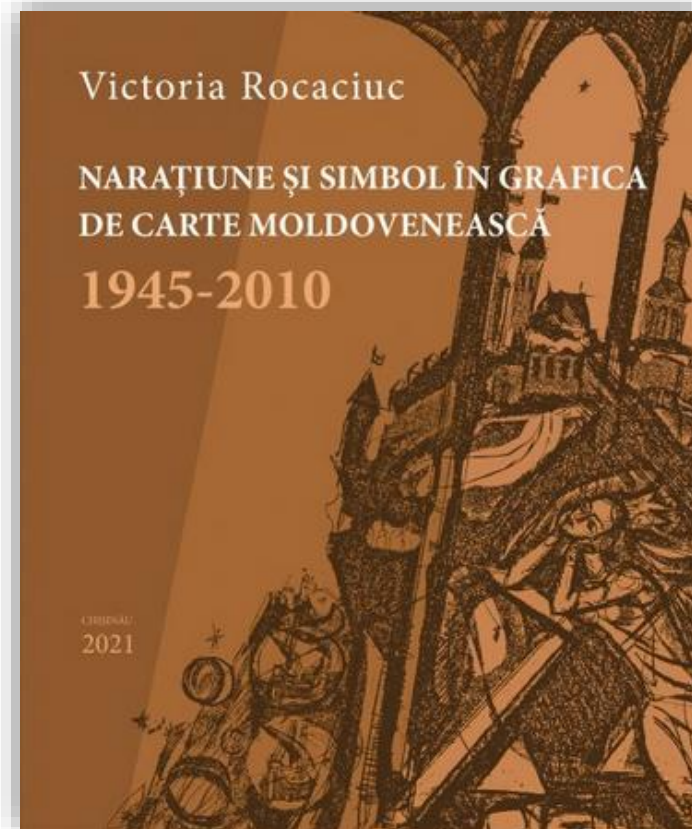
Au fost publicate în țară și peste hotare 161 de lucrări științifice (cca 5,96 per cercetător), inclusiv:

- Monografii – 2, capitole în monografii – 5, articole în reviste științifice SCOPUS – 2 (peste hotare);
- articole științifice în reviste din străinătate recunoscute – 3;
- Categoria A (Scopus)/B+/B/C – 29/2/3/2;
- articole în culegeri științifice peste hotare – 1, naționale – 13,
- articole în materiale ale conferințelor științifice: internaționale (peste hotare) – 12, internaționale în țară – 14, cu participare internațională – 2, naționale – 2;
- rezumate și (sau) teze ale comunicărilor la conferințe științifice internaționale (peste hotare) – 9, internaționale în Republica Moldova – 37, cu participare internațională – 4, naționale – 19;
- reviste – 2.

Apariții editoriale recente (monografii)

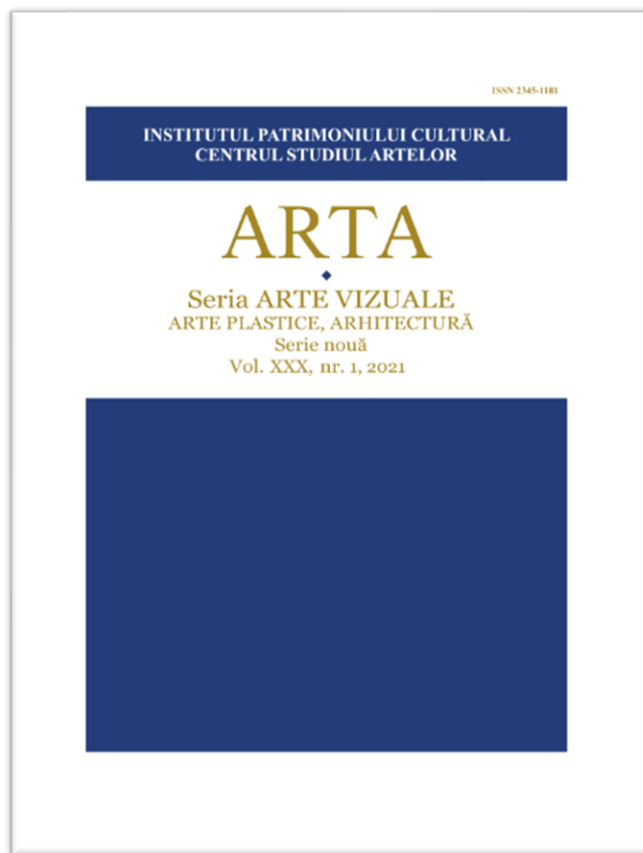

Marian A. Calea spre descoperirea misterului creației. Chișinău: S. n. , 2021. 172 p. , il. ISBN 978-9975-47-214-2.

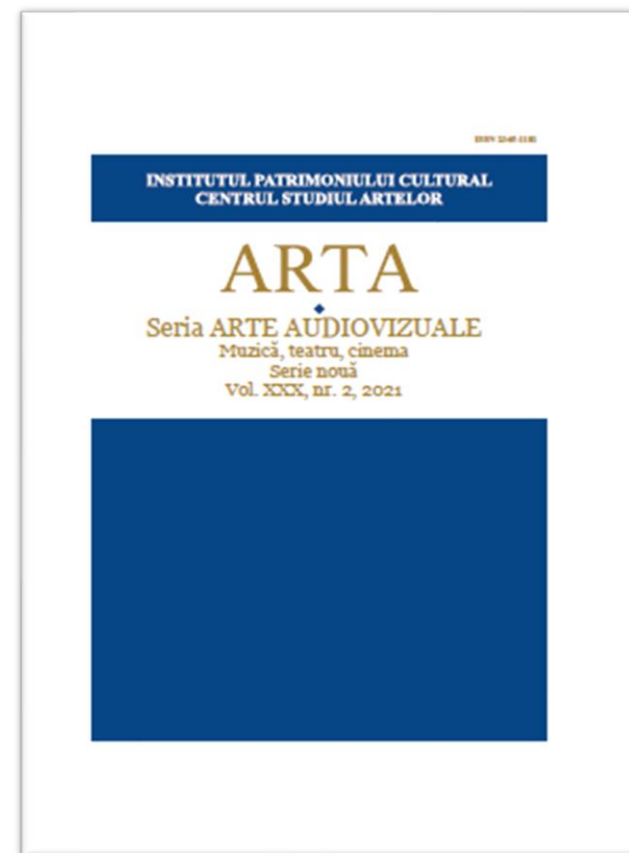

Rocaciuc V. Narațiune și simbol în grafica de carte moldovenească. 1945-2010. Chișinău: S. n., 2021. 280 p. ISBN 978-9975-47-217-3.

Apariții editoriale în 2021 (reviste științifice)

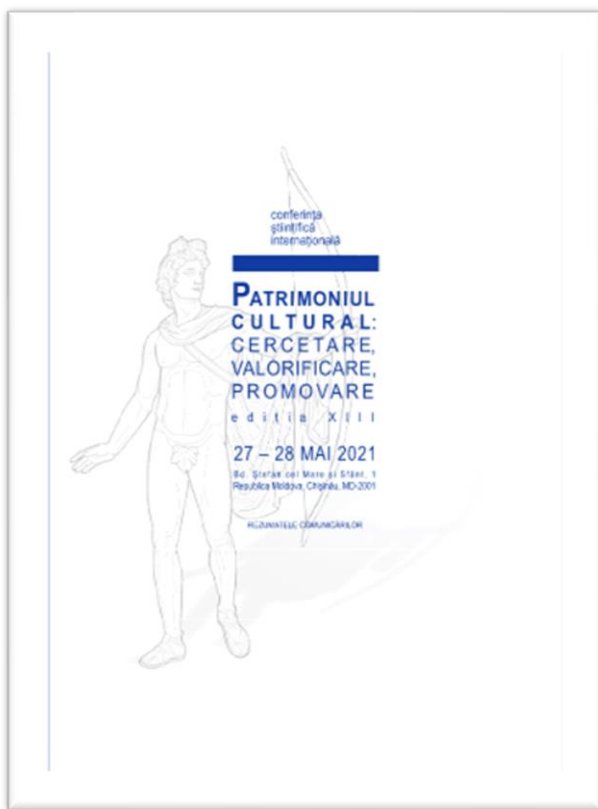

**Arta. Seria Arte vizuale.
Vol. XXX, nr. 1, 2021.
ISSN 2345-1181.**

**Arta. Seria Arte audiovizuale.
Vol. XXX, nr. 2, 2021. ISSN
2345-1181.**

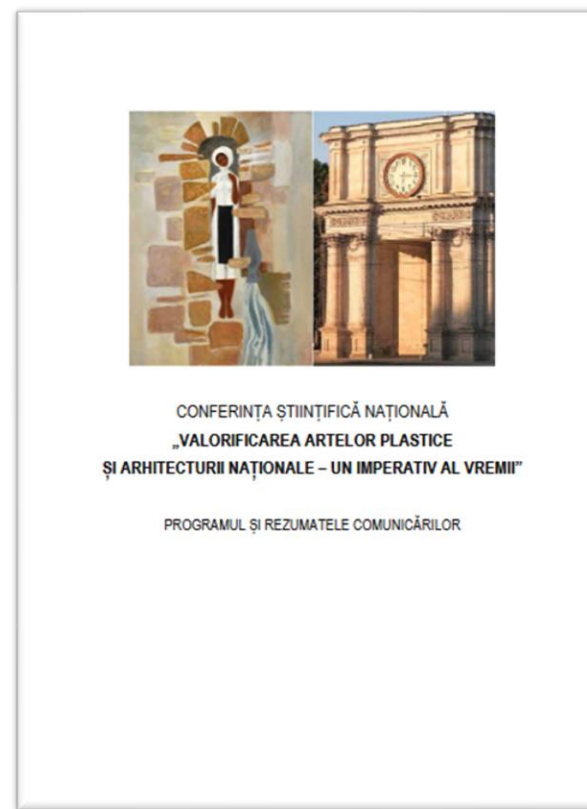
Apariții editoriale în 2021 (rezumate)

„Patrimoniul cultural: cercetare, valorificare, promovare”. Ediția a XIII-a, 27-28 mai 2021. Rezumatele comunicărilor. Chișinău: S. n., 2021. ISBN 978-9975-84-140-5.

Simpozionul național de studii culturale: dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului. Ediția a 3-a, 28 septembrie 2021. Chișinău: UNU, 2021. ISBN 978-9975-3337-7-1.

Conferința științifică națională „Valorificarea artelor plastice și arhitecturii naționale – un imperativ al vremii”. Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău: UNU, 2021. ISBN 978-9975-??-??

Nivelul de finanțare a proiectului în 2021 / Infrastructura de cercetare

Anul	Planificat	Executat	Cofinanțare
2021			
Finanțare bugetară, mii lei	2725,6	2027,1	-
Mijloace proprii (cofinanțare),	-	-	-
Fondul de salariu	2615,0	2027,1	-
Procurări materiale (piese/componente pentru echipament)	110,6	110,6	-
Cheltuieli delegații	-	-	-
Mentenanța	-	-	-

Infrastructura de cercetare

Infrastructura de cercetare disponibilă pentru realizarea proiectului de cercetare a inclus:

- echipamente sau seturi de instrumente electronice: tehnică de procesare a informației – calculatoare de birou și portabile (hardware) – 20 (douăzeci), accesorii ale acestora (software) – 20 (douăzeci), aparate foto – 3 (trei), proiectoare de imagine – 1 (unu), camere video – 2 (două), rețea Internet – una;
- sisteme informatice și rețele de comunicații: instrumente de identificare unică a documentelor electronice sau a caracterelor utilizate pentru a identifica în mod unic un studiu științific – DOI (Digital object identifier); identificatorul numeric pentru individualizarea publicațiilor – ISBN (International Standard Book Number), a numărului de serie a publicației – ISSN (International Standard Serial Number);
- arhiva folclorică digitală;
- platforma Google Meet pentru conexiuni în cadrul evenimentelor științifice;
- baze de date individuale ale cercetătorilor;
- resurse bibliografice de informare ale bibliotecilor, arhivelor de stat, colecții (pinacoteci) de artă ale muzeelor, uniunilor de creație;
- resurse electronice bibliometrice cu acces deschis – IBN (Instrumentul Bibliometric Național), ca instrument de promovare a științei pasibil pentru aplicații colaborative.

Potențialul științific. Pregătirea cadrelor în anul 2021

Din echipa proiectul fac parte 27 de cercetători științifici, inclusiv:

- **un** membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei
- **4** (patru) doctori habilitați în studiul artelor
- **11** (unsprezece) doctori în studiul artelor
- **un** doctor în filologie
- **2** (doi) doctori în arhitectură
- **4** (patru) doctori în studiul artelor și culturologie
- **4** (patru) fără titlu științific
- **4** (patru) cercetători științifici principali
- **8** (opt) cercetători științifici coordonatori
- **6** (șase) cercetători științifici superiori
- **4** (patru) cercetători științifici
- **5** (cinci) cercetători științifici stagiaari

Media de vârstă a cercetătorilor: 53,3 ani

Ponderea cercetătorilor cu titlu științific: 77,77%

Ponderea tinerilor: 25,92%

Pregătirea cadrelor prin doctorat reprezintă o prioritate. Din cei 7 (șapte) tineri cercetători, care fac parte din echipa proiectului, 6 (șase) își perfecționează pregătirea profesională prin studii de doctorat. Un doctorand (Calmîș D.) și-a susținut în 2021 teza de doctor în studiul artelor și culturologie.

Colaborare la nivel național în anul 2021

Implementarea de către I.P. Institutul Patrimoniului Cultural, Centrul Studiul Artelor s-a desfășurat prin colaborări sub diferite forme cu universități, instituții de cercetare, de cultură, uniuni de creație etc. din Republica Moldova, acești subiecți având calitatea de:

parteneri în organizarea *Simpozionului național de studii culturale* (Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Filiala de Arte „T. Arghezi”, meselor rotunde (Academia de Științe a Moldovei, Filiala de Arte „T. Arghezi” – **4 (patru) parteneri interni**;

participanți în cadrul manifestărilor științifice: 1. *Masa rotundă omagială „Poetul și cineastul Anatol Codru – 85 ani”* – **6 (șase) comunicări** (Institutul de Filologie Română „B.P. Hasdeu” – 2 (două), Uniunea Cineaștilor din Republica Moldova – una, Uniunea Scriitorilor din Moldova – una, Universitatea de Stat din Moldova – una, Filiala de Arte „T. Arghezi” – una); 2. *Masa rotundă aniversară „Academicianul, compozitorul, dirijorul Gheorghe Mustea – 70 de ani de la naștere”* – **11 (unsprezece) comunicări** (Academia de Științe a Moldovei – 5 (cinci), Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice – 2 (două), Universitatea de Stat „A. Russo” din Bălți – una, Institutul de Filologie Română „B.P. Hasdeu” – una, Centrul de Excelență în Educație Artistică „Șt. Neaga” – una, Comisia Națională a Republicii Moldova pentru UNESCO – una); 3. *Simpozionul național de studii culturale* – **12 (douăsprezece) comunicări** (Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice – una, Universitatea Tehnică din Moldova – 2 (două), Institutul de Filologie Română „B.P. Hasdeu” – una, Universitatea Liberă Internațională din Moldova – una, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 4 (patru), Biblioteca de Arte „T. Arghezi” – una, Biblioteca „O. Ghibu” – una, Centrul Academic Internațional „M. Eminescu” din Chișinău – una).
În total: 29 (douăzeci și nouă) de comunicări.

Colaborări științifice internaționale

Implementarea de către I.P. Institutul Patrimoniului Cultural, Centrul Studiul Artelor s-a desfășurat prin colaborări științifice internaționale, materializate în:

- ***parteneriate*** cu organizații din sfera științei și inovării, cu instituții de învățământ și culturale din România, Rusia și Ucraina în vederea organizării Conferinței științifice internaționale „Patrimoniul cultural: cercetare, valorificare, promovare”, ediția a XIII-a (Institutul Studiul Artelor, Folclor și Etnologie „M. Rylski”, Kiev, Ucraina, Universitatea de Stat „M. V. Lomonosov”, Școala superioară de televiziune, Moscova, Rusia, Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România, Muzeul Unirii, Complexul Muzeal Național „Moldova”, Iași, România) – **5 (cinci) parteneri externi**;
- ***participări cu referate*** în cadrul manifestărilor științifice organizate:
- Conferința științifică internațională „Patrimoniul cultural: cercetare, valorificare, promovare” – **34 (treizeci și patru) de comunicări** (Institutul „Bucovina”, Rădăuți, România – cinci, Universitatea de Stat din Tbilisi, Georgia – una, Universitatea de Stat „M.V. Lomonosov”, Școala superioară de televiziune, Moscova, Rusia – una, Complexul Muzeal Neamț/Muzeul de Istorie și Etnografie Târgu Neamț, România – două, Muzeul Județean Botoșani, România – una, Universitatea „A.I. Cuza”, Iași, România – trei, Institutul de Geografie, Moscova, Rusia – una, Muzeul Mitropolitan, Mitropolia Moldovei și Bucovinei, Iași, România – una, Institutul de Arheologie, Kiev, Ucraina – una, Universitatea Națională de Aviație, Kiev, Ucraina – una,

Colaborări științifice internaționale

- Academia de Stat de Construcții Civile și Arhitectură din Odesa, Ucraina – trei, Asociația Internațională a Criticilor de Teatru (IATC/ÁICT) – Gummerbach, Germania – una, Universitatea Jegelonină, Krakówia, Polonia – una, Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”, București, România – una, Universitatea Carpatică Națională „V. Stefanik”, Ivano-Frankovsk, Ucraina – una, Muzeul de Istorie Regional, Stara Zagora, Bulgaria – una, Universitatea de Stat „K. Ţiolkovski”, Kaluga, Rusia – una, Universitatea Națională de Tehnologii Alimentare, Kiev, Ucraina – una, Centrul de Studii a culturii, limbii și literaturii belaruse – una, Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România – una, Universitatea de Stat „A.G. și N.G. Stoletov” din Vladimír, Rusia – una, Uniunea Scriitorilor și Jurnaliștilor, Israel – una, Academia de Administrare Publică, Minsk, Belarusi – una, Institutul Studiul Artelor, Folclor și Etnologie „M. Rylski”, Kiev, Ucraina – două.
- *Masa rotundă omagială* „Poetul și cineastul Anatol Codru – 85 ani” – **1 (una) comunicări** (Memorialul Ipotești. Centrul Național de Studii „M. Eminescu”, Neamț, România – una.
- *Masa rotundă aniversară* „Academicianul, compozitorul, dirijorul Gheorghe Mustea – 70 de ani de la naștere” – **5 (cinci) comunicări** (Universitatea „Transilvania”, Brașov, România – una, Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România – una, Teatrul de Operă „Novaia Opera”, Moscova, Rusia – una, Texas Tech University, Dallas, SUA – una, American Greetings Corporation, Elche, Spania – una; *Simpozionul național de studii culturale* – **2 (două) comunicări** (Opera Română, Craiova, România – una, Asociația Internațională a Criticilor de Teatru (IATC/ÁICT) – Gummerbach, Germania – una); *Masa rotundă cu participare internațională* „Emil Loteanu: o nouă galaxie cinematografică” – **2 (două) comunicări** (Uniunea Cineaștilor, Moscova, Rusia, Paris, Franța).

În total: 44 (patruzeci și patru) de comunicări.

Participări la manifestări științifice naționale/internaționale în 2021

În anul 2021, membrii echipei de implementare a proiectului de cercetare au participat la:

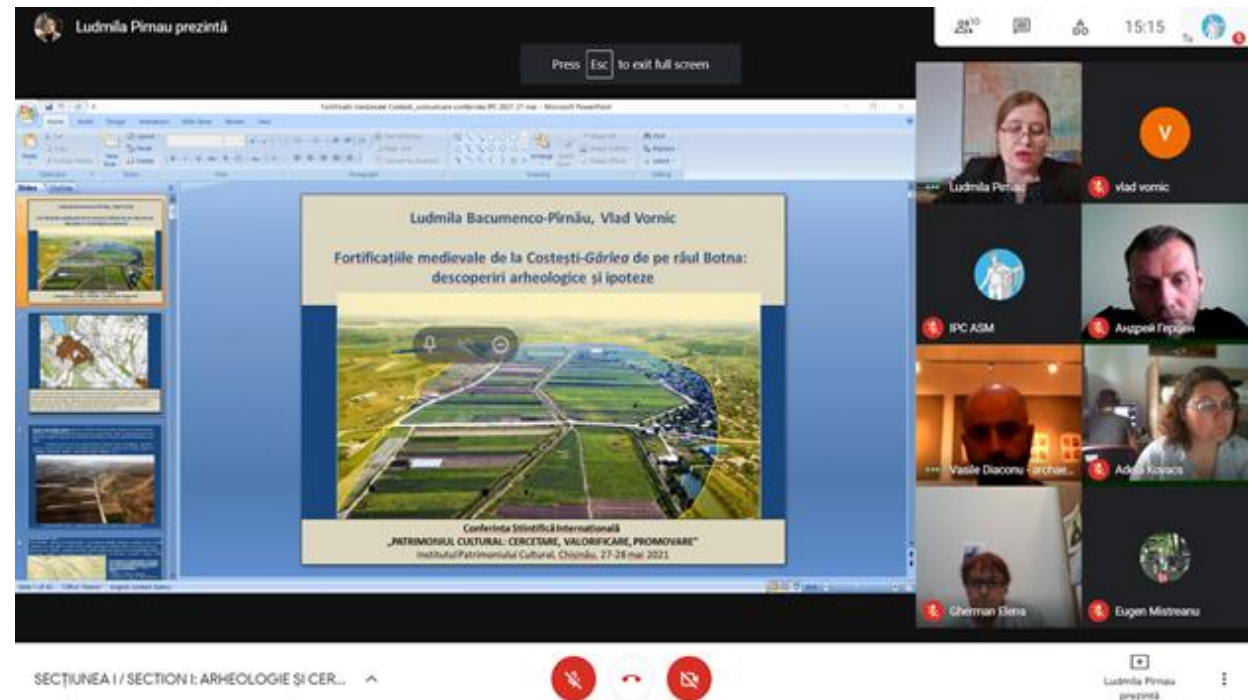
- 19 manifestări științifice naționale (conferințe, simpozioane);
- 8 manifestări științifice cu participare internațională (în Republica Moldova, România);
- 25 de manifestări științifice internaționale (în străinătate – Belarus, Franța, Japonia, Lituania, Muntenegru, România, Rusia, SUA, Turcia, Ucraina);
- 42 de manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova);
- 8 mese rotunde (în Republica Moldova).

Organizarea manifestărilor științifice

În anul 2021, în cadrul proiectului de cercetare au fost organizate 6 (șase manifestări științifice: conferințe, simpozioane, mese rotunde).

1. Conferința științifică internațională „Patrimoniul cultural: cercetare, valorificare, promovare”, ediția a XIII-a. IPC, Chișinău, Republica Moldova, 27-28 mai 2021;
2. Simpozionul național de studii culturale, dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului., ediția a III-a. IPC, Chișinău, Republica Moldova, 28 septembrie 2021;
3. Conferința științifică națională „Valorificarea artelor plastice și arhitecturii naționale – un imperativ al vremii”. IPC, Chișinău, Republica Moldova, 25 noiembrie 2021;
4. Masa rotundă omagială „Poetul și cineastul Anatol Codru - 85 ani”. IPC, Chișinău, Republica Moldova, 29 aprilie 2021;
5. Masa rotundă aniversară „Academicianul, compozitorul, dirijorul Gheorghe Mustea – 70 de ani de la naștere”. IPC, Chișinău, Republica Moldova, 06 mai 2021;
6. Masa rotundă cu participare internațională „Emil Loteanu: o nouă galaxie cinematografică”. IPC, Chișinău, Republica Moldova, 23 noiembrie 2021.

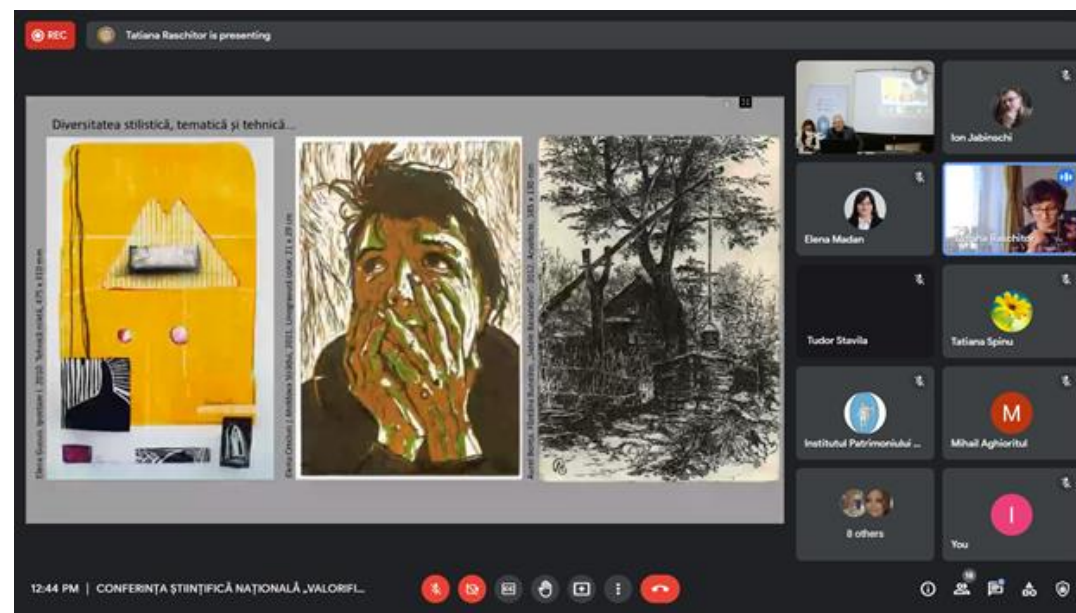
Conferința științifică internațională „Patrimoniul cultural: cercetare, valorificare, promovare”, ediția a XIII-a. IPC, Chișinău, Republica Moldova, 27-28 mai 2021

Simpozionului național de studii culturale, dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului, ediția a III-a. IPC, Chișinău, Republica Moldova, 28 septembrie 2021

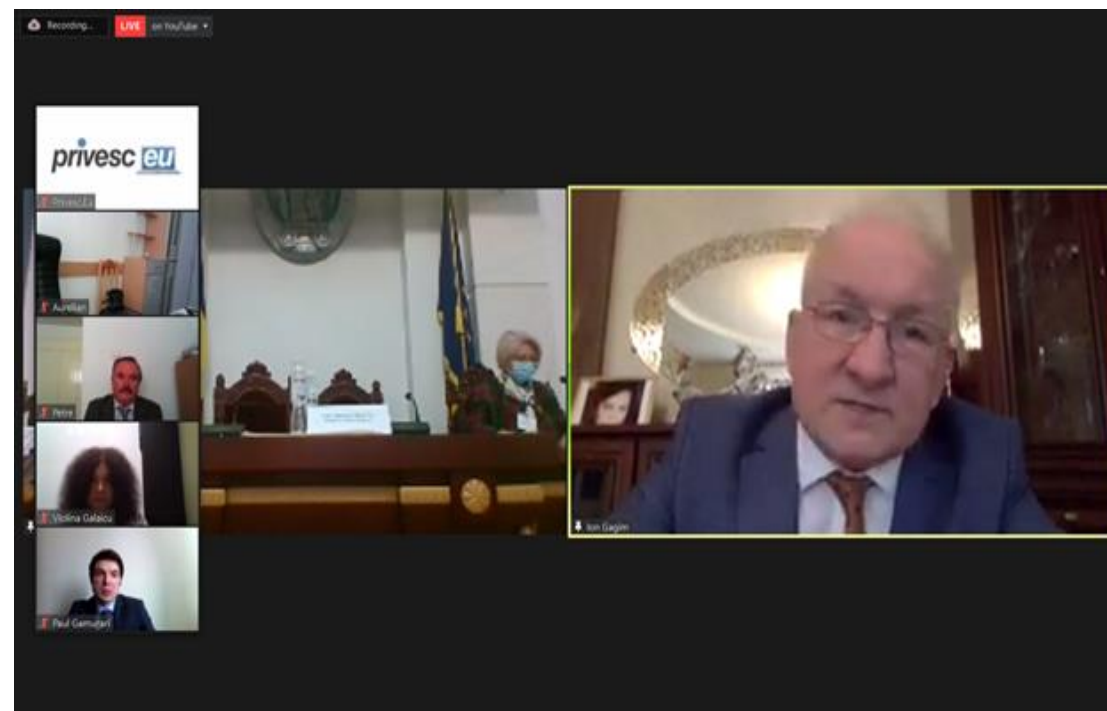
Conferința științifică națională „Valorificarea artelor plastice și arhitecturii naționale – un imperativ al vremii”. IPC, Chișinău, Republica Moldova, 25 noiembrie 2021

Masa rotundă omagială „Poetul și cineastul Anatol Codru - 85 ani”. IPC, Chișinău, Republica Moldova, 29 aprilie 2021

Masa rotundă aniversară „Academicianul, compozitorul, dirijorul Gheorghe Mustea – 70 de ani de la naștere”. IPC, Chișinău, Republica Moldova, 06 mai 2021

Masa rotundă cu participare internațională „Emil Loteanu: o nouă galaxie cinematografică”, IPC, Chișinău, Republica Moldova, 23 noiembrie 2021

Promovarea proiectului și a rezultatelor obținute în anul 2021

1. Monografii (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.1.monografii internaționale

1.2. monografii naționale -2

2. Capitole în monografii naționale/internaționale – 5

3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale – 2

4. Articole în reviste științifice - 4

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (peste hotare)

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute - 2

4.3.în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

Categoria A – 29 (SCOPUS)

Categoria B+ – 2

Categoria B – 4

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale - 13/1

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare – 1

5.2 culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova - 13

Promovarea proiectului și a rezultatelor obținute în anul 2021

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice – 30

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare) – 12

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (în Republica Moldova) – 14

6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională – 2

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale – 2

7. Teze ale conferințelor științifice – 69

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare) – 9

7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova) – 37

7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională – 4

7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale - 19

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții – 5

18. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media

18.1. Emisiuni radio/TV de popularizare a științei – 40

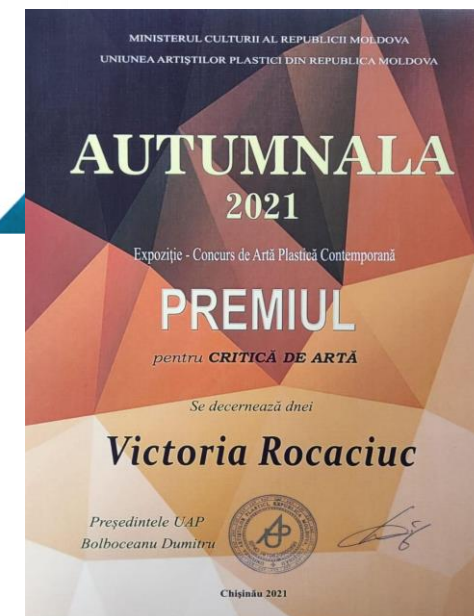
18.2. Articole de popularizare a științei – 25

21.3. Participări la expoziții, work-shop-uri, târguri, lansări de carte etc. – 9

Aprecierea rezultatelor obținute în anul 2021

1. CALMÎȘ, D. *Diplomă pentru contribuție substanțială la formarea și dezvoltarea profesională a elevilor*. Festival-Concurs Internațional *DoReMi Fest*, ediția IV. Chișinău, mai 2021.
2. CALMÎȘ, D. *Diplomă de excelență pentru profesionalism și succesul discipolilor*. Concursul Național de Interpretare Muzicală *Orpheus 2021*. USARB, 2021.
3. GALAICU, Violina. *Premiul Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din Moldova* la Concursul de lucrări muzicologice pentru studiul *Impactul reformei hrisantice asupra muzicii cultice românești*.
4. GHILAȘ, A. *Diploma Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice* pentru profesionalism și activitate prodigioasă în evaluarea lucrărilor științifice ale studenților și masteranzilor în cadrul Conferinței științifico-practice cu participare internațională „Democrația și educația prin cultură – repere ale integrării europene”.
5. GHILAȘ, V. *Premiul Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din Moldova* la Concursul de lucrări muzicologice pentru studiul *Elegiacul, valențe estetice ale dialogului arta sunetelor-arta cuvântului*.
6. GHILAȘ, V. *Diploma de Onoare a Ministerului Educației și Cercetării din Republica Moldova* în semn de înaltă recunoștință și apreciere a activității științifice prodigioase, pentru dedicație, devotament și perseverență în promovarea și implementarea rezultatelor cercetării și cu prilejul Zilei Științei.
7. ROCACIUC, V. *Premiul Uniunii Artiștilor Plastici din Republica Moldova* la Expoziție-Concurs de Artă Plastică Contemporană „Autumnala-2021” pentru critica de artă.
9. ROCACIUC, V. *Premiul la Festivalul de Arte Câmpina* ”International Creation and Performance Contest” – 4 Arts – 2nd, new format: July 8-16, 2021. *Festival 4 Arts (Festivalul de Arte)* award for the painting ”A Midsummer Night’s Dream”, 3rd Prize.

Recunoașterea rezultatelor obținute în proiect

Concluzii

În urma activităților desfășurate privind implementarea proiectului de cercetare din cadrul Programului de Stat 2020-2023, considerăm că echipa de cercetare a reușit să găsească răspunsuri persuasive în vederea soluționării obiectivelor configurate din perspectiva scopului și finalităților planificate pentru etapa 2021. Sarcinile ce țin de temele urmărite în explorările științifice au fost, în linii mari, îndeplinite.

Rezultatele obținute ne permit constatarea că logica demersului întreprins cadrează cu strategia de cercetare stabilită, fapt ce a permis ca problematica investigată să avanseze în direcția dorită, iar latura cunoașterii să fie îmbogățită cu o grilă substanțială de analize și concluzii, vizând mesajul identitar al artelor din Republica Moldova.

Formele de manifestare a dimensiunii identitare în artele din Republica Moldova definite până în prezent, conturează unele căi de dezvoltare a noilor reflecții asupra artelor naționale în perspectiva reliefării elementului autohton, valorificat în creația muzicală, teatrală, cinematografică, coregrafică, plastică, arhitecturală și permit conturarea viitoarelor perspective de cercetare, creând premise promițătoare pentru aprofundarea acestora.

În baza cunoașterii fenomenului la etapa actuală, o privire de ansamblu asupra constructului identitar, care se regăsește în operele de artă din Republica Moldova, oferă puncte de sprijin și posibilități de realizare în abordarea contemporană a dialogului intercultural european, a schimbului de valori cu spațiul occidental.

Recomandări. Propuneri

- Organizarea de concursuri cu premii pentru proiecte inovatoare, menite să atragă tinerii talentați în activitatea de cercetare cu perspectivă de continuare a carierii în CDI.
- Având în vedere că infrastructura de cercetare este depășită (echipamentele, seturile de instrumente electronice), pentru îmbunătățirea acestei componente, a iniția proiecte de achiziționare a tehnicii de procesare a informației.
- Crearea unor platforme de interacțiune dintre știință, educație, sectorul privat sau componentele acestora în vederea consolidării relațiilor dintre sectoarele menționate.
- Încurajarea de către sectorul guvernamental a implicării sectorului privat în activitățile CDI prin dezvoltarea unor instrumente de facilități fiscale, care ar stimula investițiile în cercetarea științifică.
- Propunem sa fie reconsiderată desizia de prezentare a rapoartelor de activitate științifică în cadrul proiectelor în luna noiembrie, așa cum la data respectivă o parte din activitățile din programul de lucru al echipei de cercetători nu este finalizat, acestea fiind suspendate. Practic, perioada de cercetare este micșorată cu cca două luni.

Program de Stat 2020-2023

Raport încheiat.

Mulțumim pentru atenție !